

Εφημερίς τῶν Κυριῶν

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ
ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΚΥΡΩΝ

J. 422

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ
ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
Διὰ τὸ Ἑσωτερικὸν Δρ. 5
Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν Φρ.χ. 8

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ
27-ὁδὸς Πανεπιστημίου-27

Γραφεῖον ἀνοικτὸν καθ' ἑκάστην ἀπὸ 10-12 π. μ.

Πᾶσα παρατήρησις ἐπὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου γίνεται δεκτὴ μόνον ἐντὸς ὀκτῶ ἡμερῶν.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Συνδρονμταὶ ἐγγράφονται εἰς τὸ Γ ρ α φ ε ῖ ο ν τῆς
Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν
καὶ παρὰ τοῖς βιβλιοπωλείοις Βίλμπεργ καὶ «Ἐστίας»

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ δὲ παρ' ἅπασιν τοῖς κ.κ. ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Σώματα πλήρη παρελθόντων ἐτῶν εὐρίσκονται παρ' ἡμῖν καὶ παρ' ἅπασιν τοῖς κ.κ. ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρα εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶν
Κ^α ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Τὰ πεμψόμενα ἡμῖν χειρόγραφα δημοσιευόμενα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται. — Ἀνυπόγραφα καὶ μὴ δηλοῦντα τὴν διαμονὴν τῆς ἀποστελλούσης δὲν εἶναι δεκτά. — Πᾶσα ἀγγελία ἀφορώσα εἰς τὰς Κυρίας γίνεται δεκτὴ.

Αἱ μεταβάλλουσαι διεύθυνσιν ὀφείλουσι ν' ἀποστέλλωσι γραμματοσημὸν 50 λεπτῶν πρὸς ἐκτύπωσιν νέας ταβίτας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Αἱ Ἑλληνίδες καὶ οἱ νόμοι. — Νόμοι τροποποιήσιμοι. — Ὁ ἰδεώδης σύζυγος. — Αἱ γυναῖκες εἰς τὴν Ἀγγλικὴν Φιλολογίαν. Ἡ μίαις Jane Austen (ὑπὸ κ. Ἐλένης Γεωργιάδου). — Ὁ Δάντης εἰς τὴν ἔξορίαν του (ὑπὸ δος Μαρίας Πινέλλη). — Τὸ Νέον Συμβόλαιον. — Γυναικεία κινήσις. — Ἀλληλογραφία. — Συναγῆ. — Εἰδοποιήσεις. — Ἐπιφυλλίς «Ἡ μαγεμένες λεύκες» (μετάφρ. δος Εἰρήνης Νικολαΐδου).

ΑΙ ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ ΚΑΙ Ο ΝΟΜΟΣ

Δὲν εἰξεύρω δικτὶ ἐπεκράτησεν ἡ συνήθεια αἱ Ἑλληνίδες γυναῖκες νὰ θεωροῦνται ἀπὸ τοὺς ἄνδρας τοῦλάχιστον, ὡς προνομιοῦχα τρόπον τινὰ πλάσματα, ἐντελῶς ἐξαιρετικὴν κατέχοντα θέσιν μεταξὺ τῶν γυναικῶν ἄλλων λαῶν.

Καὶ ἡ ἀνδρική αὐτὴ πεποίθησις μετεδόθη ἀσυνειδήτως ἡλίγον, ἐὰν ὄχι δι' ὑποβολῆς, καὶ εἰς μεγάλην μερίδα γυναικῶν. Ὅλοι αἱ εὐτυχεῖς γυναῖκες τῶν ἀνεξαρτήτων ὅπως δήποτε τάξεων, ἀκριβῶς διότι ἡ ζωὴ των παρέρχεται μεταξὺ ὀρισμένων ὠρῶν καλλωπισμοῦ καὶ οἰκογενειακῶν ἀπολαύσεων καὶ παιδικῶν θωπειῶν καὶ σπκνιώτατα σοβροτέρων κᾶπως ἀσχολιῶν, ὅλοι αὐταὶ αἱ μακρόθερποι καὶ αἱ προνομιοῦχοι τῆς τύχης μένουσιν κατάπληκτοι, ὡσάκτις συμβῆ νὰ ἀκούτουν νὰ γίνεται λόγος περὶ βελτιώσεως τῆς θέσεως καὶ τῆς τύχης τῆς γυναικός.

«Εἴμεθα κελὰ, ὅπως εἴμεθα καὶ δὲν θέλομεν τίποτε περὶ σσότερον, ἔλεγε πρὸ ἡμερῶν μία κυρία πλουσιωτάτη. Ἄλλ' ὡς διὰ νὰ διαφουσθῆ ἡ τυφλὴ αἰσιοδοξία της, τὴν αὐτὴν στιγμὴν τῆς ἀνηγγέλθη ὅτι ἔχασε σπουδαιοτάτην δίκην, διότι οἱ μόνοι μάρτυρες, τῶν ὁποίων ἡ μαρτυρία ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ἦσαν δύο παλαιοὶ ὑπηρέται της, τοὺς ὁποίους εἶχε διώξει ἀπὸ τὴν ὑπηρεσίαν της, διότι ἦσαν κλέπται. Ἄλλοι μάρτυρες ἦσαν μόνον κυριαὶ καὶ ἂν καὶ ἐντελῶς ἀνεπτυγ-

μένκι καὶ τῆς ἰδίας μὲ αὐτὴν τάξεως καὶ ὑψηλῆς καταγωγῆς, ὅμως δὲν εἶχαν κανὲν δικαίωμα νὰ παρουσιασθοῦν πρὸ τῶν δικαστῶν καὶ νὰ καταθέσουν ὅ,τι ἐγνώριζαν.

Ἡ ἀριστοκράτις κυρία εἶχε γείνει ἔξω φρενῶν. Καὶ πῶς, εἶπε, πιστεύουσιν τοὺς λωποδύτας αὐτοὺς καὶ δὲν πιστεύουσιν ἐμὲ καὶ δὲν πιστεύουσιν τὴν κυρίαν Α. καὶ τὴν κυρίαν Β. αἱ ὁποῖαι ἦσαν παρούσαι.

Ὁμολογῶ ὅτι μὲ ἀρκετὴν χαιρεκκλήκην, τῆς ἀπῆντησα: Ὁ ὑπηρέτης σας, κυρία μου, εἶναι ἄνδρας καὶ δύναται νὰ ἦναι πιστευτός, ἔστω καὶ ἂν ἦναι εἰς ἀχρεῖος καὶ ἐν κτήνο· ἀλλὰ σεῖς εἴσθε γυναῖκα καὶ ὅσον καὶ ἂν εἴσθε ἐντιμος καὶ ἀνεπτυγμένη καὶ ἀνεξάρτητος καὶ εὐγενῆς ἢ μαρτυρία σας δὲν ἔχει κύρος.

Εἶναι ἀδύνατον αὐτό, ἔλεγε, δὲν ἠμπορῶ νὰ τὸ πιστεύσω. Οἱ νόμοι μὲς δὲν ἠμπορεῖ, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἦναι τόσοσ ἀδικοὶ.

Δὲν ἔλαβα καιρὸν νὰ ὑποστηρίξω τὸ ὄρθον τοῦ ἰσχυρισμοῦ μου, διότι νὰ ἐπισκέπτρια διέκοψε ἀκριβῶς τὴν συνομιλίαν μὲς εἰς τὸ σημεῖον αὐτό. Ἦτο καὶ αὐτὴ τῆς ἰδίας κοινωνικῆς τάξεως, πολὺ πλουσία καὶ ἐξ ἴσου εὐχαριστημένη ἀπὸ τὴν τύχην της. Ἐφερεν ἀκόμη τὸ πένθος ἀποθανούσης ἀδελφῆς της καὶ κατεφέρετο κατὰ τοῦ γαμβροῦ της, ὁ ὁποῖος εἶχεν ἔλθει εἰς δεῦτερον γάμον καὶ ὁ ὁποῖος παρημέλει καθ' ὀλοκληρίαν τὸ μόνον παιδάκι, τὸ ὁποῖον εἶχεν ἀποκτήσει ἀπὸ τὴν πρώτην του γυναῖκα.

— Διατί δὲν τὸ πέρνετε μαζὶ σας, ἀφοῦ δὲν ἔχετε σεῖς παιδί, ἠρώτησεν ἡ κυρία, ἥτις εἶχε χάσει τὴν δίκην.

— Ἄλλ' ἀπλοῦστατα, διότι δὲν εἶμαι κὼν κηδεμών του καὶ δὲν ἠμπορῶ νὰ ἐπέμβω εἰς τίποτε, εἶπεν ἡ νεαρὰ κυρία στενάζουσα. Ἐὰν εἴη ἡ μητέρα μου ἢ ἡ μάμμη μου ἠμπορῶσαν νὰ κηδεμονεύσουν τὸ ὄρφανόν, ἐγὼ ὅμως δὲν ἔχω τοιοῦτο δικαίωμα ἀπὸ τὸν νόμον. Ἐπειδὴ δὲ δὲν ἔχω ἀδελ-

φόν, κηδεμόνες του ὄρφανου εἶναι ὁ πατέρας του καὶ οἱ ἐκ πατρὸς συγγενεῖς του.

Ὡστε, ἠρώτησεν ἡ οἰκοδέσποινα, δὲν ἠμπορεῖς οὔτε νὰ τὸ βλέπης, ἐὰν δὲν τὸ ἐπιτρέπουν οἱ κηδεμόνες του; Καὶ με ἐβλεπεν, ὡς νὰ ἐπερίμενον, ἐγὼ ἡ ὑπασθήποτε γνωρίζουσα περισσότερα ἐπὶ τῶν ζητημάτων αὐτῶν νὰ εἶπω ὅ,τι εἴ- ζευρα.

— Ἄλλὰ δὲν ἔχετε τὸ δικαίωμα οὔτε αὐτὰ τὰ παιδιὰ, τὰ ὅποια ἐγενήσατε, νὰ βλέπετε, ἐὰν ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ συζύγου σας εὐρεθῆτε εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ζητήσετε διαζύγιον. Ὁ νόμος σας ἀποσπᾷ τὰ παιδιὰ σας ἀπὸ τὴν ἀγάλην σας καὶ τὰ ἐμπιστεύεται εἰς τὸν σύζυγόν σας, ὁ ὁποῖος ἠμπορεῖ νὰ ἦναι ἄσωτος, αἰσχυρὸς, σκληρὸς καὶ ὅτι ἄλλο θέλετε ἀκόμη».

Αἱ δύο προνομιούχοι τῆς τύχης με ἐβλεπν ὡς νὰ μὴν ἐπίστευαν ὅ,τι ἤκουον. Ἄλλ' ἐπειδὴ τὸ πᾶγμα τὰς ἐστε- νοχώρει καὶ δὲν ἤθελαν νὰ σκέπτονται πράγματα δυσάρε- στα, ἐτελείωσαν με τὴν φράσιν «αὐτὰ εἶναι φρικώδη» καὶ ἤρχισαν νὰ ὀμιλοῦν διὰ τὸν χορὸν τῶν ἀνακτόρων.

Δυστυχῶς αἱ προνομιούχοι κυρία εἶναι αἱ ὀλίγοι, εἶναι αἱ μετρημέναι εἰς τὰ δάκτυλα καὶ δὲν ἠμποροῦν ὅλοι αἱ ἄλλοι, αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν τὴν πλειονότητα νὰ ἀνέχωνται με τὴν ἀδικίαν τὴν ὑπὸ τῆς ἀδικίου καὶ παραλόγου νο- μοθεσίας δημιουργηθεῖσαν μέχρι σήμερον εἰς αὐτὰς κατὰ- στασιν.

Ἄλλως τε εἶναι ἐντροπὴ διὰ τοὺς πολιτευομένους μας, ἐντροπὴ διὰ τὴν νέαν Βουλὴν τῆς Ἑλλάδος, ἣτις ἐρχεται ἐπαγγελιομένη ἀνθρώπων τῶν κακῶς κειμένων, προστασίαν τῶν ἀδικουμένων, ἰσότητά, δικαιοσύνην, ἀμεροληψίαν, εἶναι ἐντροπὴ δι' ὅλους αὐτούς, οἱ ὁποῖοι εἶναι σύζυγοι καὶ ἀδελ- φοὶ καὶ πατέρες τοῦ ἀδικουμένου γυναικείου πληθυσμοῦ, νὰ μὴ μεταρρυθμίσουν τοὺς νόμους τοὺς παραλόγους καὶ ἀδικούς διὰ τὴν γυναῖκα, τοὺς ὁποῖους ὅλα τὰ ἄλλα κράτη μετερ- ρύθμισαν ἤδη πρὸ δεκάδων ὄλων ἐτῶν.

Ποῖοι νόμοι πρέπει νὰ μεταρρυθμισθῶν

Οἱ νόμοι τῶν ὁποῖων ἡ μεταρρύθμισις ἐπιβάλλεται ἄμεσος καὶ ἄνευ ἀναβολῆς ἀνάγονται εἰς τὴν ἀστικὴν καὶ εἰς τὴν ποινικὴν νομοθεσίαν. Καὶ εἰς μὲν τὴν ἀστικὴν νομοθεσίαν πρῶτος ἐρχεται ὁ νόμος τῆς μαρτυρίας τῆς γυναικὸς εἰς πᾶ- σαν ἀστικὴν ὑπόθεσιν ὡς καὶ εἰς πᾶσαν συμβολαιογραφικὴν πρᾶξιν.

Οὐδὲν ἔθνος, οὔτε αὐτῆς τῆς Τουρκίας ἐξαίρουμένης, δια- τηρεῖ σήμερον τὸ 37ον ἄρθρον τοῦ Γαλλικοῦ κώδικος, καθ' ὃν ἡ μαρτυρία τῆς γυναικὸς εἰς ἀστικὰς καὶ συμβολαιογρα- φικὰς πράξεις δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν. Αὐτὸ τὸ Κοράνιον, εἰς τὸ ὁποῖον αἱ γυναῖκες δὲν κατέχουν βεβίως διακεκριμέ- νην θέσιν λέγει ρητῶς: *Καλέσατε μεταξὺ τῶν γνωστῶν σας δύο μάρτυρας. Ἐὰν δὲν εἶνε δύο ἄνδρες, τότε καλέ- σατε ἓνα ἄνδρα καὶ δύο γυναῖκας.* Καὶ ἀλλοῦ εἰς τὸ XV βιβλίον τοῦ Ὁθωμανικοῦ κώδικος ὁ νομοθέτης, προαιμένου περὶ ὑποθέσεων μεταξὺ συζύγων, ἀναλύει καὶ καθορίζει με- ταξὺ τῶν ἐν πλήρει ἰσότητι τὸ δικαίωμα τῆς μαρτυρίας.

Αὐτοὶ οἱ Γάλλοι πρὸ ἐτῶν ἤδη διέγραψαν ἀπὸ τὴν νομο- θεσίαν τῶν τὸν ἀνθάκετον αὐτὸν τοῦ Ναπολέοντος νόμου,

ἀφοῦ ἄλλως τε καὶν κράτος οὔτε εἰς τὴν Εὐρώπην, οὔτε εἰς τὴν Ἀμερικὴν, οὔτε εἰς τὴν Αὐστραλίαν δὲν διετήρησεν αὐ- τόν. Παντοῦ εἰς ὅλον τὸν κόσμον αἱ γυναῖκες καλοῦνται ὡς μάρτυρες καὶ μόνον εἰς τὴν χώραν, ἣτις ἐφώτισε καὶ ἐπολί- τισε τὸν κόσμον, δύναται ὁ πρῶτος τυχὸν τυχοδιώκτης ἢ χειρῶναξ ἢ ἀγράμματος διαβάτης νὰ θέσῃ ἀντὶ τῆς ὑπογρα- φῆς του ἓνα σταυρὸν, ἐνῶ μία κυρία ἔττω καὶ βασιλικῆς κα- ταγωγῆς νὰ μὴ θεωρῆται ἀξία τῆς τιμῆς ταύτης.

Αὐτὴ εἶναι ἡ πρώτη μεταρρύθμισις τοῦ ἀστικοῦ νόμου, ἀλλ' ὄχι βεβαίως καὶ ἡ τελευταία. Περὶ τῶν ἄλλων εἰς τὸ προσεχὲς φύλλον.

Ο ΙΔΕΩΔΗΣ ΣΥΖΥΓΟΣ

Συνεχίζομεν σήμερον τὰς πλέον πρωτοτύπους ἀπαντήσεις, αἱ ὁποῖαι μᾶς στέλλονται ἐπὶ τοῦ ζητήματος τοῦ Ἰδεώδους Συζύγου.

«Ἄς εἶναι ἄσχημος, ἄς εἶναι πτωχός, ἄς εἶναι καὶ γέρον ἐπὶ τέλους, λέγει ἡ ὑπογραφομένη «*θῦμα δυστυχῆς βλακῆς ἀνδρός*», ἀλλ' ἄς μὴν εἶναι βλάξ, ἄς μὴν εἶναι γελοῖος. Ὅχι γελοῖος δι' ὄνομα τοῦ Θεοῦ! Μαρτύριον μεγαλύτερον καὶ χειρότερον ἐξευτελισμὸς διὰ τὴν γυναῖκα δὲν εἶναι παρὰ νὰ ζῆ πλησίον ἀνδρὸς γελοίου. Καὶ ὑπάρχουν οἱ γελοιοὶ διὰ τὰς σκέψεις των, διὰ τὸ ὕφος τῆς ὀμιλίας των διὰ τὴν ἐνδυ- μασίαν των. Ἄς μὴ δελεασθῇ καὶ ἡ πλέον ἀπλητισμένη κόρη καὶ ἀποφασίσῃ νὰ ἐνώσῃ τὴν τύχην της μετὰ τὸν ἄνδρα, τοῦ ὁποῖου ἔστω καὶ τὸ ἐξωτερικὸν μόνον εἶναι γελοῖον. Τίποτε ἀδυνηρότε- ρον παρὰ νὰ εἰσέρχεσθε εἰς αἴθουσαν, νὰ αἰσθάνεσθε ὅτι ἡ ζωηρό- της τῆς ὀμιλίας διακόπτεται, ὅτι ὅλων τὰ βλέμματα στορέ- φονται πρὸς τὸν σύζυγόν σας, ὁ ὁποῖος εἶχε τὴν ἀνοησίαν νὰ θελήσῃ νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν συντροφίαν, καὶ ὁ ὁποῖος φεῦ! προκαλεῖ μειδιήματα εἰρωνικὰ ἢ καὶ κακῶς συγκρατημένα γέλοια!...»

Ἡ γράφουσα λησμονεῖ ὅτι ζητοῦμεν ἰδεώδη σύζυγον καὶ ὄχι γελοῖον. Ἄλλὰ φαίνεται ὅτι ἠσθάνετο τὸσον τὴν ἀνάγκην νὰ εἰπῇ τὸν πόνον της.

Ἄλλη ὑπογραφομένη Ἰσμήνη λέγει: Ὁ ἰδεώδης σύζυγος εἶναι ἄνθρωπος σοβαρὸς, ἀνεπτυγμένος, ἐργατικός, με εὐ- γένειαν εἰς τοὺς τρόπους καὶ ἀκραιότητα εἰς τὸν χαρα- κτήρα. Φυσικῶς εὐχάριστος, ἀνάλογος μετὰ τὴν ἡλικίαν τῆς γυναικὸς, ἐνδύμενος μετὰ πολλὴν καλλισθησίαν καὶ πολὺ καθάρος. Ὅχι ἐγωιστὴς καὶ ἀλαζών καὶ ὑπερόπτης. Ἄλλὰ προσέχων εἰς τὴν γυναῖκα του καὶ ἐννοῶν πόσον πολῦτιμος εἶναι εἰς τὴν ζωὴν μία καλὴ, νοήμων καὶ με ὠραία αἰσθή- ματα σύζυγος. Ὅχι ὑπερβολικὸς οὔτε εἰς τὴν ἀγάπην του, οὔτε εἰς τὰς τρυφερότητάς του, οὔτε εἰς τὰς περιποιήσεις του, ἀλλ' ἀφίνων ἡσυχον τὴν γυναῖκα του, χωρὶς κομπλι- μέντα, χωρὶς κολακείας, ἀλλὰ καὶ χωρὶς αἰωνίως συμβουλὰς καὶ παρατηρήσεις, καὶ κηδεμονίας. Ὅχι πάντοτε παρών, πάντοτε εἰς τὸ μέσον μετὰ τὸ ἐγὼ του, τὸ ὁποῖον ἐπὶ τέλους κουράζει καὶ τὸν περιπαθέστερον ἔρωτα.

καὶ σημειώσατε προσθέτει, ὅτι τὸ εἶδος αὐτὸ τῆς δια- κριτικότητος καὶ τοῦ σεβασμοῦ τῶν συζύγων μεταξὺ των εἶναι ἡ μόνη ἐγγύησις διὰ τὴν διάσκειν καὶ τὴν σταθερό-

τητα τῆς ἀγάπης των. Ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι εἶναι διαρκῶς πολὺ ἐνωμένοι, πολὺ μαζῇ, ἐπὶ τέλους ἀρχίζουν γρήγορα νὰ βαρύνονται ὁ εἰς τὸν ἄλλον, ἀρχίζουν νὰ γίνωνται κουρα- στικοί».

Ἄλλη μετὰ τὴν ὑπογραφήν Μαρία Π. λέγει «Ἰδεώδης ἄν- δρας διὰ τὴν πολυφειλίαν καὶ τελείαν νύμφην, ἡ ὁποία ζη- τεῖ συμβουλὴν ἀπὸ τὴν «Ἐφημ. τῶν Κυριῶν» εἶναι ἐκεῖ- νος ἐκ τῶν ὑποψηφίων, ὁ ὁποῖος δὲν θὰ νομίζῃ καθήκον καὶ ὑποχρέωσιν νὰ τῆς κάμῃ ἀμέσως τὸν ἔρωτα, νὰ τῆς ὀμι- λήσῃ διὰ τὰ κάλλη της καὶ διὰ τὸ πνεῦμα της καὶ διὰ τὰς ὠραίας της τουαλέττας. Ὁ ὁποῖος θὰ θελήσῃ μᾶλλον νὰ τὴν ἀκούσῃ ὀμιλοῦσαν με σοβαρότητα, νὰ ζητήσῃ νὰ μαν- τεύσῃ εἰς τὸ βλέμμα της τὰ αἰσθημάτά της, ὁ ὁποῖος ἐν μιᾷ λέξει δὲν θὰ ἐπιδιώξῃ νὰ ἐλύσῃ τὴν προσοχὴν της ἢ νὰ κολακεύσῃ καθ' ὑπερβολὴν τὰς ἀδυναμίας τῆς μητρὸς της. Ὁ ὁποῖος ἐν τέλει δὲν θὰ σπεύσῃ νὰ τὴν ζητήσῃ εἰς γάμον, ἀλλ' οὔτε νὰ ζητήσῃ πληροφορίας διὰ τὴν προικα της. Αὐτὸς ἴσως θὰ θέλῃ νὰ νυμφεῖθῃ γυναῖκα, τὴν ὁποίαν θὰ ἀγαπᾷ καὶ θὰ τιμᾷ ὄχι διὰ τὰ χρήματά της, ἀλλὰ διὰ τὴν προσωπικὴν ἀξίαν της. Ἐὰν ἀπαντήσῃ τοιοῦτον ἄνδρα, πᾶγμα δύσκολον διὰ πλούσιαν νύμφην, τότε ἄς μὴ δι- στασῇ. Θὰ εἶναι χωρὶς ἄλλο ὁ καλλίτερος σύζυγος, τὸν ὁποῖον ἠμπορεῖ νὰ ἐλπίσῃ, ἀφοῦ ἔχει τὸ ἀτύχημα νὰ ἦναι τὸσον πλούσιος».

ΑΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗΝ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΝ JANE AUSTEN

Ἡ Ἀγγλικὴ φιλολογία πλουτίζεται ὁσημέραι μετὰ πη- θὺν γυναικείων ὀνομάτων, χωρὶς ὅμως αἱ σημεριναὶ συγγρα- φεῖς νὰ φθάνουν εἰς τὴν δόξαν καὶ τὴν φήμην τὰς ὀλιγωτέ- ρας προκατόχους των τῶν ἀρχῶν τοῦ δεκάτου ἐνάτου αἰῶνος.

Τὸ ὄνομα τῆς μίς Jane Austen, ἣτις κρατεῖ τὰ σκῆπτρα καθ' ὅλον τὸν λήξαντα αἰῶνα καὶ ἣτις μόνη, κατὰ τὸν Macaulay μεταξὺ τῶν συγγραφέων ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν τῆς Ἀγγλίας δύναται νὰ συγκριθῇ πρὸς τὸν Shakespeare δὲν εὐρεν εἰσέτι διάδοχον.

Τὸν φιλολογικὸν δρόμον τῆς μίς Jane Austen παρεσκευά- σεν ἄλλη γυνὴ συγγραφεῖς τοῦ 1800· ἡ Maria Edgeworth τὴν ὁποίαν ἐθάρμαζεν ὁ Σκῶττ καὶ ἡ ὁποία ἔγραψε μα- κρὰν σειρὰν μυθιστορημάτων λαϊκῶν, μετὰ χαρακτηριστὴν καθα- ρῶς Ἰρλανδικόν. Τὰ βιβλία της μετ' ὅλην τὴν μεγάλην δη- μοτικότητά των δὲν δύναται οὔτε κἄν νὰ συγκριθοῦν πρὸς τὸ ὠραῖον φιλολογικὸν ἔργον τῆς μίς Jane Austen.

Τὴν δόξαν τοῦ νὰ συγκρίνεται μόνη αὐτὴ μετὰ τὸν Shak- speare ὀφείλει ὄχι ἴσως τὸσον εἰς τὴν εὐρύτητα τῶν σκέ- ψων καὶ εἰς τὸ ὕψος τῆς φαντασίας, ὅσον εἰς τὴν κυριό- τητα ἢν ἐξασκεῖ ἐπὶ τῶν σκέψεων της καὶ εἰς τὸ κύρος τὸ ὁποῖον δίδει εἰς ἐκάστην ἐξ αὐτῶν. Ὅπως ὁ Balzac καὶ ὁ Τουργένιεφ εἰς τὰ καλλίτερα ἔργα των, ἡ Jane Austen πεί- θει τὸν ἀναγνώστην της ὅτι ἠξέυρει πᾶν ὅ,τι ἀναφέρεται εἰς τὴν ζωὴν τῶν ἡρώων της, ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ ἀπατη-

θῇ εἴτε διὰ τὰς πράξεις, εἴτε διὰ τὰς σκέψεις καὶ τὰς συγ- κινήσεις των. Παρουσιάζει μίαν φανταστικὴν πραγματικὴ- τητα τὸσον ἀληθινήν, καὶ ἀναπτύσσει τὴν τέχνην της τό- σον τελείως καὶ τὸσον ἀπολύτως, ὥστε ἐκλαμβάνομεν ὡς φυσικόν, ὅ,τι εἶναι ἀπολύτως δημιουργημὰ τῆς τέχνης της. Δὲν ἀναμιγνύει ποτὲ τὴν ἰδικὴν της ἰδιοσυγκρασίαν εἰς τὰ τῶν προσώπων τοῦ ἔργου της, δὲν ἀφίνει νὰ ἐπηρεάζεται ποτε ἀπὸ αὐτὰ, καὶ δὲν χάνει ποτὲ οὔτε διὰ μίαν στιγμὴν τὴν τελείαν καὶ διαυγῆ διεύθυνσιν τῆς ζωῆς καὶ δράσεώς των. Δικαίως διὰ τοῦτο ἡ Jane Austen κατέ- λαβε μεταξὺ τῶν δημιουργῶν συγγραφέων θέσιν ὑψηλὴν, εἰς ἣν πολλοὶ ὀλίγοι κατορθώνουν νὰ ἀνέλθουν.

Ἡ ἐποχὴ τῶν δημοσιεύσεων τῶν μυθιστορημάτων τῆς μίς Austen ἀποδεικνύει πόσον ὀλίγον εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔργου της ἐξετιμήθη. Διότι ἐνῶ τὰ ἐξ ἀθάνατα βιβλία της ἐγράφησαν μεταξὺ τοῦ 1796 καὶ τοῦ 1810, ὅμως ἐδημοσι- εύθησαν μεταξὺ τοῦ 1811 καὶ 1818, ἐνῶ τὴν ἐποχὴν ἐκεί- νην ἐξεδίδοντο εἰς χιλιάδας ἀντιτύπων ἔργα γελοῖα ἐντελῶς τὰ ὁποῖα ἔχαιραν μεγάλην δημοτικότητα.

Ἰπῆρξε λοιπὸν ἐν τῇ ἀκμῇ τῆς συγγραφικῆς της δεινότη- τος σύγχρονος μετὰ δύο μεγάλους μεταρρυθμιστὰς ποιητὰς, τὸν Wordsworth, καὶ τὸν Coleridge, χωρὶς διὰ τοῦτο τὸ ἰδικὸν της ἔργον νὰ σχετίζεται καὶ κατ' ἐλάχιστον μετὰ τὸ ἔργον τῶν δύο τούτων ποιητῶν. Διότι αὐτὴ δὲν φαίνεται ἔχουσα διόλου συνείδησιν τῆς ἀναγεννήσεως, ἣς εἶναι εἰση- γητὴς, ἀλλ' οὔτε συμμερίζεται τὴν λατρείαν τῶν ἐν λόγῳ ποιητῶν διὰ τὰ ὠραία τοπεῖα, τὰ ὁποῖα οὗτοι περιγράφουν. Δι' αὐτὴν τὸ τοπεῖον κατέχει θέσιν ἐπουσιώδη. Ἡ ὁμοίότης πρὸς τοὺς δύο ποιητὰς ἐγκρατεῖ εἰς τὴν λεπτεπίλεπτον πα- ρατηρητικότητά τῆς ἀληθείας, εἰς τὴν ἐξ ἐνστικτοῦ ἀπο- στροφὴν της πρὸς ὅ,τι ὁμοιάζει εἰς τὴν ρητορικὴν καὶ εἰς τὴν φιλολογικὴν κατὰχρησιν τῶν λεπτομερειῶν τῆς καθημε- ρινῆς ζωῆς.

Εἶναι δύσκολον νὰ κρίνη τις, ἐὰν οἱ προκατόχοί της ἐξή- σκησαν ἐπ' αὐτῆς φιλολογικὴν τινα ἐπίδρασιν, ἀλλ' οὔτε καὶ εἶναι τίποτε γνωστὸν, περὶ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν εἰργά- σθη καὶ προήχθη εἰς τοιαύτην φιλολογικὴν περιωπὴν. Ἦτο πολὺ δειλὴ, πολὺ ἐπιφυλακτικὴ καὶ ἀπέθανε πρὶν ἢ ἐκλύσῃ κἄν τὴν περιέργειαν, ἂν ὄχι τὴν προσοχὴν, τοῦλάχιστον καὶ αὐτῶν τῶν φίλων της. Ἰπῆρξε μᾶλλον σατυρικὴ παρὰ αἰ- σθηματικὴ. Ἐν ἀπὸ τὰ σπάνια ἀνέκδοτα, τὰ ἀναφερόμενα εἰς αὐτὴν εἶναι καὶ τὸ ὅτι ἀπεποιήθη νὰ ἴδῃ τὴν κ. de Stael. Τὸ Γερμανικὸν πνεῦμα τῆς ἦτο ἐξ ἴσου ἀντιπαθητι- κόν, ὅσον καὶ ὁ λυρισμὸς τοῦ ἔργου τοῦ Rousseau. Εἶναι ἀκριβῶς τὸ ἀντίθετον ἀπὸ ὅ,τι ἡ διεθνὴς κοσμοπολίτις κριτικὴ ἀξιοῖ ὅτι ἦτο τότε τὸ Ἀγγλικὸν πνεῦμα. Εὐθύμως, χαρίεσσα τὴν κρίσιν, διαυγῆς τὴν ἀντίληψιν καὶ βιβιωμένη ἡ Jane Austen κατεῖχεν ἀκριβῶς τὰ χαρίσματα, τῶν ὁποῖων τὸ Ἀγγλικὸν πνεῦμα εἶχε ἀνάγκην διὰ νὰ ἀποσπασθῇ ἀπὸ τὸ σκότος τῶν ἀδυναμιῶν καὶ ἀπιστοροπιῶν καὶ νὰ ἀνοίξῃ στά- διον νέας καὶ ἰσχυρῆς ἐργασίας.

(κατὰ τὸν Edmund Gosse)

Ἐλένη Γεωργιάδου

Ο ΔΑΝΤΗΣ ΕΝ ΤΗ ΕΞΟΡΙΑ ΤΟΥ

Τὸ 1317 ὁ Dante Alighieri εὐρίσκειτο εἰς τὴν Βερόναν, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Can Grande della Scala. Ὁ νεαρὸς οὗτος δεσπότης ὅστις ἦτο εἴκοσι πέντε ἐτῶν ἦτο ὀνομαστὸς διὰ τὴν γλιδὴν καὶ πολυτέλειαν ὡς καὶ διὰ τὴν πρὸς τὰς ὠραίας τέχνας λατρίαν του. Αἱ στοαὶ τοῦ παλατίου του ἦσαν στολισμέναι μετὰ διάφορα ἀνάγλυφα τεχνογραφίας καὶ πίνακας τῶν διαπρεπόντων καλλιτεχνῶν Scimabue, Giotto, Angiolotto, Orcana, Antrea. Ἠγάπα τὰς πομπώδεις, ἐορτάς καὶ ἔδιδε συχνὰ τοιαύτας εἰς τοὺς πολυκαθίμους προσκεκλημένους του, τὰς ὁποίας ἠρέσκετο νὰ ποικίλῃ μετὰ παιγνίδια γελωτοποιῶν καὶ μίμων. Συμπόσια καὶ πανηγύρεις ἦτο τὸ πρόγραμμα τῆς ζωῆς του. Εἰς τὸν κυκεῶνα δὲ αὐτὸν ἐν μέσῳ τοῦ θορύβου τῶν ἐορταζόντων καὶ ἐπευφημούντων καὶ εἰς τὸ σιγῆς τῶν πηγαίνοντων ἦτο ἡ κηλικία ἐξόριστος. Δύο κυρίαι εὐγενεῖς καὶ ἐνάρετοι, ἡ Lucretia Donati καὶ ἡ Carlina Fozzi, παρετήρησαν ὅτι τὸ πανδαϊμόνιον τοῦτο ἐξέσχίζε τὴν καρδίαν τοῦ δυστυχῆς ἐξορίστου, καὶ τὴν ἀλήθειαν αὐτὴν ὁμολόγει τὸ βλέμμα του καὶ ἡ στάσις του καὶ ἡ μαρτυρικὴ ὄψις του. Ἐσκέφθησαν λοιπὸν νὰ ἐξεύρουν τρόπον, ὅπως ἀπαλλαγῇ τῆς ὑποχρέωσης ταύτης, ἀλλὰ καὶ συνάμα νὰ τοῦ πορίζον ποιῶν τινα ἀναψυχὴν, κατάλληλον διὰ τὴν εὐγένειαν ἐνὸς ποιητοῦ. Καὶ κατώρθωσαν τὸ ποθούμενον ἐπιτυχῶς, χωρὶς νὰ διακινδυνεύσῃ ἡ ἐκτεθῆ ὁ ἐξόριστος, ὅστις ἐδέχθη μετ' ἐνθουσιασμοῦ τὴν πρόσκλησιν των.

Ἡ Lucretia Donati πνευματώδης, πολυμαθὴς καὶ μετὰ δεινότητα λόγου προικισμένη, ἡ Carlina Fozzi ἀρίστη ψάλτρια, γνωρίζουσα κατὰ βάθος τὴν τέχνην καὶ κάτοχος μελωδικῆς φωνῆς, καὶ αἱ δύο εἰς τὸ ἔαρ τῆς ζωῆς εὐρισκόμεναι, ὠραῖαι καὶ σεβασταί, διοργάνωσαν μικρὰς συναναστροφὰς ἐκλεκτῶν, εἰς τὰς ὁποίας διήρχετο τὰς ὥρας τοῦ Δάντη. Ἡ μὲν διὰ τῆς εὐφραδείας καὶ τῶν γνώσεών της διηγουμένη, ἡ δὲ ψάλλουσα ἐνίοτε ἐν συνοδείᾳ τῆς κιθάρης της, ἐμετρίαζαν τὸν πόνον του. Ἐβυθίζετο μολταυτὰ καὶ πάλιν εἰς τὴν κατατρώγουσαν αὐτὸν πικρίαν, ἀλλ' ἔκρουπεν αὐτὴν ἐπιμελῶς, πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν κόπων, τοὺς ὁποίους κατέβαλλον αἱ δύο νεαρὰί φίλαι του, ὅπως φωτίσουν τὰς μαύρας ἡμέρας του. Ἐκείναι δὲ πάλιν ἐπεσκύπουν αὐτὸν μετὰ προσοχῆς· ἂν τὸν ἐβλεπαν καταβεβλημένον καὶ ἐκ τοῦ λόγου καὶ ἐκ τοῦ ἄσματος ἐλάμβαναν σιωπηλαὶ θέσιν πλησίον του καὶ ὠχρίων, ἂν ἐβλεπον νὰ δικυλακοῦνται βαθύτερον ἢ ὀριζόντιος γραμμῆς, ἧτις διέσχίζε τὸ μέτωπόν του. Ἄλλ' ἕνα παρήρχετο ἡ στιγμή ἐκείνη, τότε ἐν τῇ γαλήνῃ τῆς μεγάλης ψυχῆς του, εὐρίσκων διέξοδον εἰς ἕνα στεναγμὸν, ἔλεγε πρὸς αὐτὰς μετὰ βαθείας εὐγνωμοσύνης: «Ὡ δέσποιναι χάριτος ἀνεκφράστου καὶ σύντροφοι τοῦ πόνου μου γλυκεῖαι! βλέπω τὸ βλέμμα σας ὡς ἡλιακὴν ἀκτῖνα ὠραίας ἀγῆς, καὶ εἰς τὴν φωνὴν σας ἀκούω τὴν ἐλπίδα, τὴν ὁποίαν ψάλλει εἰς τὸ ἄσμα του ὁ κορυθαλφός. Καὶ οὕτω πολλὰκις διήλθε μακρὰς ὥρας ἐν τῇ συναναστροφῇ των, λησιμονῶν τὴν ἀχάριστον Φλωρεντίαν, ἧτις κωφεύουσα εἰς τὴν δόξαν τῆς

φῆμης του καὶ ξένη εἰς τοὺς πόνοους του τὸν καταδίκασε νὰ πλανᾶται εἰς τὴν Γαλλίαν καὶ Ἰταλίαν μετὰ ψυχὴν πληγωμένην καὶ ἀπέλιπα.

Μίαν ἐσπέραν ἐν τούτοις δὲν ἦλθεν ὁ ποιητής. Ἡ Lucretia καὶ ἡ Carlina ἀνησύχησαν πολὺ καὶ μετ' ἀγωνίας ἀνέμειναν τὴν πρωΐαν, ὅτε πράγματι ἦλθεν ὁ Δάντης, ζητῶν συγγνώμην διὰ τὴν ἀπουσίαν, του μὴ δικαιολογήσας ὅμως καὶ τὸν λόγον τὸν προκαλέσαντα αὐτήν. Εἰς τὸ πρόσωπόν του δὲ, τὸ συνήθως σκιασμένον ἀπὸ τὴν μαύρην μελαγχολίαν, διεκρίνετο ἐν εἶδος ἡρεμίας, ἀγαλλιάσεως, καὶ τὸ βλέμμα του, τὸ πάντοτε λάμπον εἰς τὰς βαθείας τῶν ὀφθαλμῶν του κοιλότητος, ἐξέπεμπε τὴν φλόγα· τὸ κάτω χεῖλος, τὸ ἐξέχον συνήθως εἰς μαρτυρίαν τῆς μεγάλης ἀπογοητεύσεως, ἐρξίετο ὡς καταλαβόν τὴν θέσιν του, καὶ ἐν εἶδος ἱκανοποιητικοῦ μειδιάματος ἐπλανᾶτο ἐπ' αὐτοῦ. Αἱ δύο νεαρὰί φίλαι του δὲν ἐκρυψαν τὴν ἐκπληξιν καὶ χαρὰν των διὰ τὴν ἀπὸ τῆς μιᾶς ἡμέρας εἰς τὴν ἄλλην μεταβολὴν ταύτην, ἀλλ' ἐζήτησαν νὰ μάθουν καὶ τὸν λόγον τὸν συντελέσαντα εἰς τοῦτο πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον δὲν ἠμπόρεσαν νὰ κατορθώσουν.

Ὁ Δάντης τὰς διεβεβαίωσε διὰ τὸν πρὸς αὐτὰς σεβασμὸν του, ἐκφράζων διὰ γλυκυτάτων φράσεων καὶ ὕψους λόγου τὴν πρὸς αὐτὰς εὐγνωμοσύνην του, τὴν γοητείαν καὶ χάριν τῶν ἀναμνήσεων, τὰς ὁποίας ἀπεκόμισεν ἐκ τῆς φιλίας των, ἀπέφυγεν ὅμως ν' ἀπαντήσῃ εἰς τὰς ἐρωτήσεις των. Τὴν ἐσπέραν δὲ πάλιν ἐκείνην δὲν ἐφάνη.

Ἡ λάμψις τῆς χαρᾶς, ἧτις ἀπὸ τῆς μιᾶς ἡμέρας εἰς τὴν ἄλλην ἐσημειώθη εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ φίλου των ἤρχιζε νὰ διδῇ ὑπονοίας. Ἄλλως τε αἱ ἐπισκέψεις του ὁσημέραι ἐγίνοντο σπανιώτεραι. Ἐπῆλθε τότε εἰς αὐτὰς ἡ ἰδέα, ὅτι ἄλλη κυρία εὐρυστέρη, μετὰ περισσοτέρην χάριν καὶ πλοῦτον γνώσεων, ἔγεινε κάτοχος τῆς φιλίας τοῦ ποιητοῦ, καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει τυχὴ ἤρχισε τὴν νὰ προσβάλλεται ἡ φιλαυτία των νεαρῶν δεσποινῶν. Ἀπεφάσισαν δὲ ἀντὶ πάσης θυσίας ν' ἀνακαλύψουν τὸν λόγον, τὸν προκαλέσαντα τὴν αἰφνιδίαν καὶ ὅλως ἀνέλπιστον αὐτὴν μεταβολὴν.

Μίαν ἐσπέραν πρὸ τῆς συνήθους ὥρας τῆς ἐξόδου τοῦ Δάντη, σκεπάζοντι μετὰ μεγάλους μανδύκας σκοτεινοῦ χρώματος καὶ διευθύνοντι εἰς τὸ παλάτιον τοῦ Can Grande della Scala ὅπου κατοικεῖ ὁ Δάντης.

Ὅταν τὸ σκότος ἐκάλυψε τὰ πάντα, ὁ Δάντης ἐξέρχεται. Βαίνει μετὰ βῆμα ἀκανόνιστον, ἀπεροφημένος εἰς τὰς σκέψεις του, μὴ δίδων οὐδεμίαν προσοχὴν εἰς τὰ περίεξ. Αἱ κυρίαι τὸν παρακολουθοῦν μετ' ἀγωνίας καὶ χάνονται καὶ οἱ τρεῖς εἰς τὸ σκότος τῆς ἀσελήνου νυκτός.

Διέρχονται διὰ μεγάλων ὁδῶν πρὸ τῶν μεγάλων μεγιστάνων, φθάνουν ἀπόκεντα μέρη, δρόμους στενοὺς, σκοτεινοὺς, ὅπου πλέον οἱ περιπατηταὶ εἶνε σπάνιοι.

Ὁ Δάντης δὲν στρέφει διόλου πρὸς τὰ ὀπίσω, ἀλλὰ κυρτωμένος ὡς ἦτο, ἂν καὶ πενήντα τριῶν ἐτῶν, ἐξακολουθεῖ τὸν δρόμον του. Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν στέκεται μόνον εἰς τὰ μᾶλλον ἀπόκεντρα μέρη, θύμα πάντοτε τῆς θλίψεώς του καὶ ἀκούεται ὁ στεναγμὸς του καὶ ῥῆσις, τὴν ὁποίαν συνεχῶς ἐπανελάμβανε: «Ἀλέ μου, τί ἐτοίγητά σοι!» καὶ

μετὰ ταῦτα ἐξηκολούθει πάλιν τὴν νυκτερινὴν πορείαν του. Ἡ Lucretia Donati καὶ ἡ Carlina Fozzi ἤρχισαν νὰ ἐννοοῦν τὴν πλάνην των. Εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα, εἰς τὰς πρωχοτέρας καὶ μᾶλλον ἀσήμους συνοικίας τῆς πόλεως δὲν ἦτο δυνατόν νὰ κατοικῇ τὸ ὄν, τὸ ὁποῖον ἐφρατίζοντο, ὅτι εἶχε γείνει κάτοχος τῆς φιλίας τοῦ ποιητοῦ, οὔτε καὶ ὁ ἴδιος βέβαια ἐπήγεινε, ὅπως ἀπαγγεῖλη ἐκεῖ καμμίαν ὠδὴν τοῦ ἀθανάτου ποιήματός του.

Μετὰ πολλὰς στροφὰς διόδων καὶ παρόδων φθίνει ὁ ποιητής εἰς ἕν ὑπόγειον πέρασμα. Αἱ νεαρὰί δέσποιναι παρακολουθοῦν αὐτὸν, κρατοῦσαι τὴν πνοὴν των, ὀλισθαίνουσαι μᾶλλον ἢ περιπατοῦσαι. Τὸ ὑπόγειον πέρασμα ἀπολήγει εἰς τὰ ἐρείπια ἐνὸς ἀρχαίου μοναστηρίου, ὅχι μακρὰν τῶν προτειχισμάτων τῆς πόλεως. «Ὡ φρίκη! Οἱ κατερειπωμένοι τοῖχοι, αἱ κατὰ τὸ ἡμισυ συντετριμμέναι στῆλαι, αἱ ἀκανθοὶ καὶ τὰ ἀγρία χόρτα, ἡ ἀγρία νύξ, φαίνονται τὴν ὥρα ὡς τόσα μαύρα φάσματα, φοβίζοντα τὰς δύο ἀεὶ εὐτυχεῖς ὑπάρξεις, εἰς τὸ φοβερὸν ἐκεῖνο μέρος τῆς γῆς, τὸ ὁποῖον ὑπεθυμίζει εἰς αὐτὰς μίαν σελίδα τοῦ ποιήματος ἀκριβῶς τοῦ Δάντου, τοῦ Ἄδου. Στηρίζονται καὶ αἱ δύο ὀπισθεν μεγάλου κίονος, ἀγωνιώσασαι, ἀσθμαίνουσαι καὶ ἐν μετανοίᾳ. Μένουν ἐκεῖ ἀκίνητοι, ἐνῶ ὁ Δάντης προχωρεῖ, διερχόμενος διὰ μέσου τῶν ἀκανθῶν, μέχρις ὅτου φθίνει τὴν ἄλλην ἄκραν τοῦ περιβόλου καὶ κάθηται ἐπὶ ἐνὸς λίθου. Διακρίνουν τότε τῇ βοήθειᾳ ἀμυδροῦ φωτός, τὸ ὁποῖον ἤρχετο ἐκ τῆς ἡμικλείστου θύρας ἐνὸς ὑπογείου, νὰ ἔρχεται μία αἰπόλος, περιτριγυρισμένη ἀπὸ τὰς αἰγὰς της, ἄσχημος, παραμορφωμένη, μετὰ τὰς τρίχας τῆς ἀπεριποίητου κόμης της ἀγριωτέρας καὶ τῶν τριχῶν τῶν ζώων, τὰ ὅποια ἔβασκε, περιβεβλημένη ῥάκη. Τὸ πλάσμα τοῦτο ὁμοιάζε μάγισσα, κάτοικος τῶν ἀντρῶν μᾶλλον ἢ ποιμενίς. Καὶ ὅμως τὸ πλάσμα τοῦτο ἐχαίρειται ὁ μέγας ποιητής μετὰ πολλὴν οἰκειότητα, καὶ ἤρχισαν νὰ ὀμιλοῦν καὶ οἱ δύο, ὡς ἀρχαῖοι φίλοι, μετὰ φλωρεντιανὴν προφορὰν. Καὶ ἐπὶ τέλους ὁ Δάντης τὴν παρεκκλεῖ θερμοῦς νὰ ψάλλῃ ἐν ἄσμα.

Αἱ δύο νεαρὰί δέσποιναι δὲν ἤθελαν νὰ πιστεύσουν εἰς ὅ, τι ἔβλεπαν καὶ ἤκουαν. Τὸ ἀποτρόπαιον λοιπὸν τοῦτο ἂν ἀντικαθίστη αὐτὰς, ἡ συναναστροφή του ἦτο προτιμότερα τῆς ἰδικῆς των. Ἦνοιξε τέλος τὰ χονδρὰ χεῖλη ἡ παρακλήθεισα καὶ ἤρχισε νὰ ψάλλῃ μετὰ φωνὴν τραχεῖαν καὶ παρὰ τὸν ἐν ἄσμα. Τὸ παραδοξότερον ὅμως ἦτο ἡ στάσις τοῦ ποιητοῦ. Ἐνόσῳ ἐψάλλεν ἡ ποιμενίς, ἀκίνητος ἐπὶ τοῦ λίθου ὅπου ἐκάθητο, τὰς δύο του χεῖρας συμπλεγμέναι ἐπὶ τῶν γονάτων καὶ τὸ βλέμμα ἐκπέμπον φλόγας ἦτο ὡς νὰ ἐπεσκύπη κόσμους ἀγνώστους. Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν, εἰς τινὰς λέξεις καὶ στροφὰς τοῦ ἄσματος, ἐρξίετο τὸ λιπόσαρκον σῶμα του φρικτῶν, καὶ αἱ χεῖρές του αὐτομάτως ἐλύοντο, ὡσεὶ ἐζήτουν νὰ μεταβληθοῦν εἰς πτέρυγας. Ἄλλὰ τοῦ ἐταξείδευεν, εἰς ποίους οὐρανούς; λοιπὸν ἐπετερυγίζεν ἡ φαντασία τοῦ ψάλτου τοῦ «Οὐρανοῦ»;

Αἱ δύο νεαρὰί δέσποιναι δὲν ἐκρηκτῆθησαν περισσύτερον. Ἐξ ἀπροόπτου ἐρρίφθησαν εἰς τὸ μέσον καὶ διήλθον τόσον γρήγορα τὸν μέγαν χώρον, τὸν χωρίζοντα αὐτὰς ἀπὸ τοῦ ποιητοῦ, ὥστε ἡ γιδοβοσκὸς ἔξαλλος ἐκ τοῦ φόβου μόλις ἔλαβε καιρὸν ν' ἀπομακρυνθῇ. Ὁ ποιητής ἀφυπνίσθη τοῦ

ὀνείρου του, ἀλλ' ἀντελήφθη ὀλιγώτερον τῆς ποιμενίδος τὸ τί συνέβαινε.

— «Ὡ ἀηδία, Messer Alighieri! εἶνε δυνατόν νὰ προτιμᾶται ἡ συναναστροφή τῆς φρικώδους αὐτῆς γυναικὸς ἀπὸ τὴν ἰδικὴν μας, εἶπαν αἱ δύο κυρίαι μαζῇ.

Αἱ φωναὶ των ἀφύπνισαν ἐντελῶς τὸν ποιητήν. Ἡ θεῖα ἐκφρασίς ἧτις εἶχε ζωγραφισθῆ ἐπὶ τοῦ προσώπου του, ἐνόσῳ ἐψάλλεν ἡ ποιμενίς, ἤλλαξε τὴν ὥρα. Οἱ λάμποντες ὀφθαλμοὶ ὑγράνθησαν, καὶ κατάκοπος καὶ κυρτωμένος ἐπὶ τοῦ λίθου ὅπου ἐκάθητο, λέγει πρὸς αὐτὰς:

«Ὡ δέσποιναι χάριτος ἀνεκφράστου καὶ σύντροφοι τοῦ πόνου μου γλυκεῖαι! λάβετε οἶκτον διὰ τὸν δυστυχῆ ἐξόριστον. Οὔτε τὸ ἀξέστον ἰδίωμα καὶ τὸν ἀσυνάρτητον λόγον ἀνταλλάσσω μετὰ τὰς σοφὰς διηγήσεις καὶ τὰς εὐστόχους ἀπαντήσεις σας, οὔτε τὴν παράτονον καὶ ἄχρουν φωνὴν καὶ τὸ ξηρὸν ἄσμα μετὰ τὰς θεῖας μελωδίας, αἰτινες εὐρίσκον ἡγῶ εἰς τὸ βάθος τῆς πληγωμένης ψυχῆς μου. Δὲν ἐβλεπα οὔτε ἤκουα τὴν γυναῖκα αὐτὴν ψάλλουσαν, ἀλλ' ἤκουα τὴν φωνὴν τῆς πατρίδος μου, ἧτις ἐφθανε δι' αὐτῆς μέχρις ἐμοῦ.

Ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ

Μαρία Πινέλη

ΤΟ ΝΕΟΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΝ

Ἡ πρώτη ἀμαξία εὐθὺς ὡς μετὰ τὸν πληγωμένον κατήλθαν αἱ δύο κυρίαι, ἐπροχώρησε πρὸς τὰ ἐμπρός, ἀφίσσασα τὴν πρὸ τῆς εἰσόδου θέσιν της εἰς τὴν ἀσφάλουον, ἡ ὁποία βραδέως ἐπροχώρησε καὶ ἐσταμάτησε καὶ αὐτὴ. Ἡ ἰδία περὶ τοῦ σκηνῆ διεδραματίσθη καὶ ἐδῶ μετὰ μόνην τὴν διαφορὰν ὅτι ἐπὶ τοῦ φορείου τραυματίας ἐφαίνετο ἀρτιώτερος κατὰ τὸ σῶμα καὶ ὅτι εἰς τὸ πιλίκιον τοῦτο ἐχρῶσιζαν τρία γυλόνια λοχαγοῦ. Εἰς τὸ ἀντίκρυ μέρος τῆς ἀμαξίας ἐκάθητο ἡ Ἐμμα Μεριδὼρ καὶ μαζῇ της ὁ Ἕλληνας ἰατρός, ὁ ὁποῖος τὴν εἶχε συνοδεύσει καὶ κατὰ τὴν ἀπὸ τοῦ Τυρνάβου πεζοπορίαν.

Ἡ Ἄννα καὶ ἡ κ. Λαῖν εἶχαν ἀκολουθήσει μετὰ τὸ πρῶτον φορεῖον, ἀλλ' ἐσπευσαν νὰ ἐξέλθουν, εὐθὺς ὡς ὤρισαν τὴν αἴθουσαν εἰς τὴν ὁποίαν ἔπρεπε νὰ τοποθετηθοῦν οἱ βαρύτερα πληγωμένοι. Τὴν στιγμὴν δὲ καθ' ἣν ὁ τραυματίας λοχαγὸς εἰσῆγετο εἰς τὴν κυρίαν εἴσοδον καὶ αἱ δύο εὐρέθησαν πλησίον του, καὶ αἱ δύο τὸν συνεχάρησαν διὰ τὸ θάρρος καὶ τὴν κερτερίαν, τὴν ὁποίαν εἶχεν ἐπιδείξει καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ ταξιδίου καὶ τῆς μεταφορᾶς του ἀπὸ Πειραιῶς εἰς Ἀθήνας.

Τῶν ἄλλων ἀμαξῶν οἱ πληγωμένοι πλην τριῶν ἢ τεσσάρων, ὅλα κατήλθαν καὶ πεζῇ διηθύνοντο εἰς τὸ μέγαρον. Τὰ τραύματα τῶν περισσοτέρων ἐκ τούτων ἦσαν εἰς τὰ χεῖρα, πλην ἐνὸς, ὁ ὁποῖος εἶχε μίαν σφαιρὴν σφηνωμένην εἰς τὴν ἀριστερὰν σιαγόνα καὶ ὁ ὁποῖος ἐν τούτοις ἦτο εὐθυμος, ζωηρός, εὐκίνητος, ὅταν νὰ ἐπέστρεφεν ἀπὸ καμμίαν ἐορτήν. Ἐφαίνετο ξένος καὶ ἐβάδιζε στηρίζων εἰς τὸ χεῖρ του ἕνα νέον στρατιώτην, ὁ ὁποῖος ἐκούτσικε καὶ ἐφαίνετο κινούμενος μετὰ πολλὴν δυσκολίαν.

‘Ο κ. Δούκλ είχε μείνει εις τήν τελευταίαν άμαξαν με ένα δυστυχή δεκαενέα, τοῦ ὁποίου καί τὰς δύο κνήμας εἶχε πληγώσει ἡ ἰδία σφαῖρα, ἡ ὁποία εἶχε σφηνωθῆ ἀκριβῶς εἰς σημεῖον συνενώσεως πολλῶν μύλων, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον καθίστα τήν πληγὴν του πολὺ πλέον ὀδυνηράν. Δι’ αὐτὸ καί ὅταν τελευταῖον ὄλων τῶν ἄλλων μετεφέρθη τὸ φορεῖον τούτου, αἱ φωναὶ καί οἱ ἀναστεναγμοὶ του ἐκίνησαν τήν συμπάθειαν τοῦ παρισταμένου πλήθους καί πολλῶν μάτια ἐβράχισαν με δάκρυα. Δὲν θὰ τὴν γλυτώσῃ ὁ καυμένος, ἠκούσθησαν λέγοντες μερικοί, ἐνῶ ἕνας γέρον τοῦ ὁποίου ὁ υἱὸς εὐρίσκετο εἰς τὸν πόλεμον, ἐψιθύρισε μεταξὺ δύο στεναγμῶν. Κακόμοιροι οἱ γονοὶ ποῦ θὰ τὸν κλάψουνε !

Σιγά, βρὲ παιδιὰ, εἶπεν ὁ ἀμαξηλάτης πρὸς τοὺς φορεῖς, οἱ ὁποῖοι ἐπροχωροῦσαν πρὸς τὴν ἀριστερὰν δενδροστοιχίαν τοῦ κήπου. Ἐγὼ τὸν ἔφερα τόσο δρόμο καί τὰ ζῶά μου ἄν νᾶχαν καταλάβει τὸν πόνον του, περπατοῦσαν, ἄν νᾶ πῆς, ἴστό βαμβάκι. Οὔτε κίχ δὲν ἔκαμεν, εἶπεν ἀποτεινόμενος πρὸς τὸ κοινόν, τὸ ὁποῖον ἤκουτε τὰ λογά του ἄν Εὐαγγέλιον.

‘Ο κ. Δούκλ διέκοψε τὴν φλυαρίαν τοῦ ἀμαξηλάτου. Περιμεινάτε ὄλοι ἐδῶ, εἶπε, μίαν στιγμὴν, ἕως ὅτου νὰ ἀλλάξω χρήματα.

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ

ΤΑ ΔΥΟ ΓΕΡΙΚΑ ΔΕΝΔΡΑ

Παράδοξις τῆς Βρετανίης

Ζούσαν στὸ Ριουγαζουον, μέσα σὲ μία μικρὴ καλύβη, ἕνας πτωχὸς γεωργὸς με τὴν γυναῖκα του, οἱ ὁποῖοι ἐπειδὴ δὲν εἶχαν μὴχάνημα ν’ ἀλωνίσουν τὸ σιτάρι τους, τ’ ἀλώνιζαν με τὰ ἄλογα. Ἀπὸ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου ὡς τὸ βασιλεῖμα δούλευαν καί οἱ δύο στ’ ἀλῶνι, καί τὸ βράδυ ἦσαν τόσο κουρασμένοι, ποῦ μόλις πρόσθαναν νὰ δειπνήσουν με λίγες πατάτες καί νὰ κάμουν μιά σύντομη προσευχὴ καί ἀμέσως ἔπειταν νὰ κοιμηθοῦν.

Τὴν τελευταίαν βραδίᾳ ποῦ εἶχαν τελειώσει τ’ ἀλώνισμα ὁ ἄντρας εἶπε στὴ γυναῖκά του : Οἱ πλούσιοι ὅταν τελειώτῃ τ’ ἀλώνισμα κἄνουνε κανένα γλύκυσμα γιὰ τοὺς ἐργάτας, ἐμένα ἄν μοῦ ἔκανεν ἀπόψε λίγα ξεροτήγανα, θὰ τὰ ἔτρωγα με πολὺ μεγάλη εὐχαρίστησι.

Ἡ γυναῖκα ποῦ ἦτανε πεθαμένη ἀπὸ τὴν κούρασι τοῦ ἀποκρίθηκε : Ξεροτήγανα θέλεις, ἄντρα μου; δὲν συλλογίζεσαι πῶς εἶμαι πεθαμένη καί κατακουρασμένη, δούλευα ἀπὸ τὸ πρωὶ ὅπως καί σύ, δὲν εἶνε ἀλήθεια; Καί μ’ ὄλα αὐτὰ ἤθελα νὰ σ’ εὐχαριστήσω, ἀλλὰ δὲν ἔχω ἀλευρί.

— Ἄν σ’ ἐμποδίσῃ μονάχα τ’ ἀλευρί, αὐτὸ εἶνε δική μου δουλιὰ.

— Πῶς; θὰ πᾶς τώρα στὸ μύλο; ἔπειτα ἀπὸ τέτοια κούρασι; εἶσαι λοιπὸν τόσο λαίμαργος, Ἐρβὲ Μιγγάμ;

‘Ο Ἐρβὲ Μιγγάμ ἀποκρίθηκε παρακαλῶντας : Ἐλα τώρα, Ρεντεγόνδα...

— Ἄς εἶνε, πῆγαινε, ἀλλὰ νὰ μὴν ἀργήσῃς νὰ γυρίσῃς.

Δὲν εἶχε τελειώσει τὴν φράσιν της καί ὁ ἄντρας της ἤτونه στὸ δρόμο, τρέχοντας πρὸς τὸ μέρος τοῦ μύλου. Ὅσο ἔφευγε ἀκόμη ἔτρεχε ὅσο μπορούσε περισσότερο, ἅμα ὅμως ἔφτασε σ’ ἕνα στενὸ δρόμο μεταξὺ δύο τοίχων ψηλῶν, ἀπὸ μέσα ἀπὸ τοὺς ὁποῖους φαίνονταν μεγάλα δένδρα, ἄρχισε νὰ πηγαίνῃ ἀργότερα, γιὰτὶ εἶχε σκοτεινιάσει καί ἔπειτα ἀπὸ λίγο δὲν προχωροῦσε παρα ψηλαφώντας, γιὰτὶ ἦτανε κατασκότεινα ἀπὸ τὴν σκιὰν ποῦ ρίχτει ὁ τοίχος καί τὰ δένδρα.

‘Ο ἀμαξηλάτης ἐκτύπησε τὸ μαστίγιόν του εἰς τὸν ἀέρα καί στρεφόμενος πρὸς τοὺς ἄλλους συναδέλφους του, εἶπε. Θέλουμε μεῖς χρήματα, βρὲ παιδιὰ; Χρήματα, γιὰτὶ μεταφέρουμε κείνους ποῦ χυσαν τὸ αἷμά τους γιὰ τὴν πικρίδα; Καί χωρὶς νὰ δώσῃ καιρὸν εἰς τὸν κ. Δούκλ νὰ ἀπαντήσῃ ἐμψατίγισε τὸ ἄλογόν του, καί ἡ μία ἄμαξα μετὰ τὴν ἄλλην ἐν κελπασμῶ τῶν ἵππων καί μέσα εἰς μίαν πυκνὴν νεφέλην σκόνη ἐξηφανίσθησαν.

Κανεὶς ἀπὸ τοὺς παρισταμένους ἐκεῖ περιέργους δὲν ἐτόλμησε νὰ προχωρήσῃ πρὸς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ μεγάρου, ἀλλὰ καί κανεὶς δὲν ἐφαίνετο ἀποφασισμένος νὰ ἀπομακρυνθῇ. Ἀφοῦ παρηκολούθησαν με τὸ βλέμμα καί τὴν σκιὰν ἀκόμη τοῦ τελευταίου τραχυκτίου, ἐξηκολούθουν νὰ στέκωνται ἐκεῖ, ὡς νὰ ἐπερίμεναν κἄτι ἄλλο ἀκόμη. Ἐν τῷ μεταξὺ οἱ ὅπως δὴποτε ὀμιλητικώτεροι ἤρχισαν νὰ συζητοῦν τὰ τοῦ πολέμου καί νὰ μέμφωνται οἱ μὲν τὴν Κυβέρνησιν, οἱ δὲ τὴν βασιλείαν.

* *

Τὸ μέγαρον Δούκλ ἦτο ἐντελῶς ἀγνώριστον. Αἱ τρεῖς μεγάλαι συνεχεῖς πρὸς τὰ ἀριστερὰ αἰθουσαι εἶχαν μεταβληθῆ εἰς λευκοὺς κοιτῶνας καί ἡ θαυμασία διὰ τὴν ξυλογλυπτι-

Τα φύλλα τοῦ δένδρου ἄρχισαν νὰ φρουρρρίζουν, με τρόπο παράξενο καί ἀκατανόητο.

Σήκωσε τα μάτια του καί ἄν καί ἤτανε σκοτεινὰ ἀναγνώρισε ἀπὸ τα ἀσημένια φύλλα τους, πῶς τὰ δένδρα ποῦ φρουρρρίζανε ἔτσι, ἦσαν δυὸ μεγάλες γέρικες λεῦκες, φυτεμένες ἡ μιά μέσα ἀπὸ τὸν ἕνα τοῖχο καί ἡ ἄλλη μέσα ἀπὸ τὸν ἄλλο, καί πῶς ἔνωσαν τα κλαριά τους ἄν νὰ ἤθελαν νὰ φιληθοῦνε. Νόμιζε κανεὶς πῶς τα κλαριά τους ἦσαν χέρια μακριὰ καί ἀδύνατα ἀγκαλιασμένα. Τὸ παράξενο ἦταν πῶς αὐτὸ τὸ φρουρρρρισμαὶ του ἔμοιαζε με σιγανὴ ἀνθρώπινη ὁμιλία. ‘Ο Ἐρβὲ Μιγγάμ σταμάτησε καί ἄκουγε με προσοχὴ. Δὲν εἶχε πειτὰ ἀμφιβολία, ἡ δύο λεῦκες συνομιλοῦσαν. ‘Ο Ἐρβὲ γιὰ νὰ τις ἀκούσῃ, ἔβγαλε καί τὸ μύλο καί τὴ φαρίνα, καί τα ἔηροτήγανα.

Τὸ πρῶτο ἀπὸ τὰ δένδρα, ἔλεγε. Νομίζω πῶς κρῶνεις, Μάχαρη.

Καί τὸ δεύτερο δέντρο ἀπαντοῦσε τρέμοντας : Ναι, Σιλβέστρε, εἶμαι παγωμένη ὡς τὸ μυζλὸ τῶν κοκκάλων. Κάθε βράδυ εἶνε τὸ ἴδιο πράμα, ἡ δροσιὰ με διαπερνάει τόσο πολὺ, ποῦ μοῦ φαίνεται πῶς ξαναπεθαίνω... Καλὰ ποῦ ἀπόψε κἄνουνε ξεροτήγανα στὸ γυιοῦ μας : θὰ ἔχῃ καλὴ φωτιὰ καί μόλις ἡ γυναῖκά του καί αὐτὸς πλαγιαίσουνε, θὰ μπορέσουμε καί μεῖς νὰ ζεσταθοῦμε. Τότε τὸ πρῶτο δέντρο εἶπε :

— Θὰ σὲ συνοδέψω γιὰ νὰ μὴ σ’ ἀφήσω νὰ πᾶς μονάχη, Μάχαρη. Ἄλλ’ ἄν μ’ ἄκουγες, ὅταν ζοῦσες δὲν θα κρῶνεις τώρα τόσο πολὺ. Πόσες φορές δὲν σοῦ ἔλεγα νὰ εἶσαι πολὺ καλὴ γιὰ τοὺς πτωχοὺς καί νὰ τοὺς λυπᾶσαι περισσότερο! Με τὴν πρόφρασι πῶς δὲν ἤσουνα καί σύ πολὺ πλούσια, δὲν ἤθελες νὰ δώσῃς τίποτα πῆς καί γιὰ αὐτὸ τώρα τιμωρίεσαι. Γιὰτὶ εἶχες κρύα καρδιά, γιὰ αὐτὸ ἔγεις τώρα αὐτὴ τὴ τιμωρία νὰ τρέμῃς πάντα ἀπὸ τὸ κρύο. Καί ἐγὼ ἐπειδὴ ἤμουνα ἀδύνατος καί δὲν σ’ ἐμποδίσα, καταδικάστηκα μαζὴ σου. Τοὺς πτωχοὺς ποῦ ἐδιωγνες, ἐγὼ τοὺς περιποιόμουνα ὅσο μπορούσα καλλίτερα, παραδείγματος χάριν, τοὺς ἔδινα τὴ σαρακοστὴ κομμάτια βούτυρο τυλιγμένα μέσα σὲ φύλλα ἀπὸ λάχανο, καί τις ἄλλες μέρες κομμάτια λαρδὶ τηλημμένο μέσα σὲ χαρτιά : καί ἀπὸ τότε τα χαρτιά αὐτὰ καί τὰ λαχανόφυλλα μοῦ κἄνουνε ἕνα φῶρεμα ποῦ με ζεσταίνει.

‘Ο Ἐρβὲ Μιγγάμ δὲν ἄκουτε περισσότερο. Με κίνδυνο νὰ σπᾶσῃ ἐκατὸ φορές τὸ κεφάλι του σκοντάθοντες στὶς πέτρες τοῦ δρόμου κατέβηκε γρήγορα, γρήγορα ὡς τὸ μύλο.

κὴν καί τὰς μαρμαρίνους κιονοστοιχίας τῆς εἵσοδος ἦτο γεμάτη ἀπὸ κιβώτια ἀνοικτὰ καί κρεβάτια δεμένα καί στρώματα, τὰ ὁποῖα εἶχαν μετακομισθῆ ἐντὸς τῆς ἡμέρας καί τὰ ὁποῖα δὲν εἶχαν ἀκόμη ὄλα τοποθετηθῆ εἰς τὰς προωρισμένους διὰ τοὺς τραχυκτίους θέσεις των. Ἡ τραπεζαοία ἦτο τὸ δωμάτιον, εἰς τὸ ὁποῖον εἶχε συναθροισθῆ ἡ οἰκογένεια Μειμιδώφ, ἐνῶ ἡ Ἄννα, ἡ κ. Λαῖν καί ὁ κ. Δούκλ ἤσυχολοῦντο με τὰ λουτρὰ τῶν πληγωμένων.

Ἡ γραῖκα Μειμιδώφ, ἡ κ. Δέλδου με τὰ κορίτσια της καί ὁ Δέλδος εἶχαν παρασύρει τὴν Ἐμμα εἰς τὴν τραπεζαοίαν καί ἀφοῦ τὴν ἐφίλησαν με συγκίνησιν καί ἤσαν ὅτι εἶχε εὐμορφίνει, ἤρχισαν νὰ ζητοῦν πληροφορίας διαφόρους.

— Ἦκουτες διόλου τουφέκι; ἐρωτοῦσεν ὁ Δέλδος, καί εἶναι ἀλήθεια, ποῦ οἱ στρατιῶται φεύγουν χωρὶς διόλου νὰ ὑπερασπίζωνται;

Πρὶν ἡ Ἐμμα νὰ προφάσῃ νὰ ἀπαντήσῃ ἡ μητέρα της τὴν ἐτραβοῦσεν ἀπὸ τὸ χέρι καί ἔλεγε: τί μας μέλει γιὰ τοὺς στρατιώτες; πῆς μου ὁ Νίκος πῶς δὲν ἤλθε; καί τὴν μητέρα του δὲν τὴν συναντήσατε;

Ἡ κ. Δέλδου πάλιν : μὰ ἀφήστε νὰ δοῦμε τί ἔγεινεν ὁ Παλδίδης; πῶς τὰ κατάρφερε με τὸν Δούκλ;

Ἡ Ἐμμα δὲν ἤξευρεν εἰς ποῖον νὰ πρωτοαπαντήσῃ.

Ὅταν γύριζε ἔκαμε ἀκόμη πολὺ περισσότερο δρόμο γιὰ νὰ μὴ ξαναπεράσῃ ἀπὸ τὰ δένδρα αὐτὰ.

— Μὰ τὴν ἀλήθεια, τοῦ εἶπε ἡ γυναῖκα του, νόμιζα πῶς δὲν θὰ γυρίσῃς ἀπόψε. Καί βλέποντας τὸ τρομαγμένο ὄφρος του :

— Τί ἔχεις λοιπὸν; φαίνεται ἀνῆσυχος καί εἶσαι κατοκίτρινος.

— Αὐτὸ εἶνε, γιὰτὶ εἶμαι πάρα πολὺ κουρασμένος.

— Ὅταν σοῦ τὸ ἔλεγα!... Τέλος παρηγορήσου γιὰτὶ ἀφοῦ ἔφερες φαρίνα, θὰ φᾶς ξεροτήγανα.

— Ναι, ἐμουρμούρισε, ἀπόψε περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη βραδίᾳ πρέπει νὰ κἄνῃς.

Νομίζοντας, πῶς ἤθελε μ’ αὐτὸ νὰ πῆ, πῶς ἐξ αἰτίας τῆς ὥρας αὔξησε ἡ ὄρεξι του, ἡ Ρεντεγόνδα ἐτοίμασε ἀμέσως τὰ ξεροτήγανα. Συνήθως δώδεκα ἀπ’ αὐτὰ τὰ ἔτρωγε με πολλὴ ὄρεξι, ἀλλ’ αὐτὴ τὴ φορά παραιτήθηκε ἀπὸ τὸ τρίτο, λέγοντας πῶς εἶνε χορτασμένος.

— Βεβαίως ἔχω μεγαλειότερη ἀνάγκη νὰ κοιμηθῶ παρὰ νὰ φᾶω.

— Ὡ! ἄν τὸ ἤξερα δὲν θ’ ἀνάθα τόση φωτιὰ, εἶπε ἡ γυναῖκα του.

— Ἀφῆσέ την ν’ ἀνάθῃ καί ἔλα νὰ κοιμηθῇς.

Περίμενε καί ἅμα πλάγιασε ἡ γυναῖκα του ἔριξε καί ἄλλα ζῦλα στὴ φωτιὰ καί αὐτὸς χωρὶς ὄλους νὰ μπορῇ νὰ κοιμηθῇ καί ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὸ μισοκλεισμένο παράθυρο ἔβλεπε τὴν ἐξοχὴ ἄν νὰ ἦτανε ἡμέρα γιὰτὶ τὴ βραδίᾳ ἐκείνη ἦτον πανσέληνος.

Ἡ νύχτα ἦτανε σιωπηλὴ καί ἡσυχῃ. Χτύπησε δέκα, ἕνδεκα τὸ ρολοῖ καί τίποτα δὲν ἤρχονταν. ‘Ο Ἐρβὲ ἤρχισε ν’ ἀμφιβάλλῃ... Ἄλλ’ ὅταν ἐπλησίαζε ἕντεκα καί μιστὴ ἄκουσε ἕνα ἐλαφρὸ κρότο. ἄν ἐκεῖνο ποῦ κάνει ὁ ἄγέρας, ὅταν περνᾷ ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ κλαδιά τοῦ δένδρου, ἔπειτα λίγο κατ’ ὀλίγο ὁ θόρυβος ἔγινε μεγαλειότερος, ἄν νὰ βρισκόνταν ἐκεῖ κοντὰ ὀλόκληρο δάσος, καί εἶδε καθαρὰ τις δύο σκιὰς ἀπὸ τις δύο μεγάλες λεῦκες, τοῦ στενοῦ δρόμου νὰ πλησιάζουνε στὸ σπίτι του. Περπατοῦσαν ὅσο ἦτανε δυνατὸν ἡ μία κοντὰ στὴν ἄλλη, στὴν ἴδια γραμμὴ, στὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ ἐλαμπαν τ’ ἀσημένια φύλλα τους. Τέλος πέρασαν τὸν αὐλότοίχο. «Φροῦ... ου ρου! Φροῦ...ου...ου...» ἀκούγονταν πλέον καθαρὰ.

‘Ο Ἐρβὲ ἔτρεμε κάτω ἀπὸ τὰ σκεπάσματά του καί χτυποῦσαν τὰ δόντια του.

«Θὰ ρίξουνε τὸ σπίτι» συλλογίζονταν.

Ἡ μεγάλες λεῦκες ἔκαναν τρεῖς φορές τὸ γύρο τοῦ σπιτιοῦ, βέβαια ζητώντας τὴν πόρτα. Ἐξάφνα τὴν ἀνοῖξαν. ‘Ο Ἐρβὲ σκέπασε

Ὅπως δὴποτε ἡ τελευταία φράσις τὴν ἐνδιέφερε περισσότερο, ἀλλὰ καί τὴν ἔθετεν εἰς μεγαλειότερον ἀμηχανίαν, διότι ἠσθάνετο ἀκριβῶς ὅτι δὲν εἶχε κερκφέρει ἀπολύτως τίποτε. Καί ἐνῶ ἤρχισε νὰ συλλογίζεται τί εἶχεν ἐπὶ τέλος νὰ εἰπῇ, ἐπαρουσιάσθη αὐτὸς ὁ κ. Δούκλ, ζητῶν συγγνώμην, διότι δὲν τοὺς εἶχε χαιρετίσει κἄν ἕως αὐτὴν τὴν στιγμὴν.

— Οἱ πληγωμένοι προηγούνται, εἶπεν εἰς τὴν κ. Μειμιδώφ.

Καί πρέπει νὰ λουστοῦν ὄλοι, νὰ πάρουν τὸ δεῖπνόν των καί ἔπειτα νὰ φάμεν ἡμεῖς.

— Καί ξέρετε τί ἄνθρωποι εἶναι αὐτοί; ἠρώτησεν ἡ κ. Μειμιδώφ με ὄφρος κἄπως ἀνήσυχον.

Εἶναι ἄνθρωποι ποῦ ἔκαμαν τὸ κατῆκόν των, Κυρία, καλλίτερα καί ἀπὸ ἡμᾶς ἀκόμη, εἶπεν ὁ κ. Δούκλ με κἄποιον πιρίαν εἰς τὴν φωνήν.

Ἡ κοκκῶνα Κεττίγκω ἔστρεψε βλέμμα ἐρωτηματικὸν εἰς τὴν κόρην της, ὡς νὰ ὑποπτεύετο μήπως ἀπέβλεπεν αὐτὴν ὁ ὑπαινιγμὸς αὐτὸς.

‘Ο κ. Δούκλ ἐστράφη τότε πρὸς τὰς δύο Δέλδου : Νομίζω, εἶπεν, ὅτι καί σεῖς τῶρα, δι’ ἀπόψε τουλάχιστον, ἔχετε κἄτι νὰ κάμετε ἐδῶ. Καί ἡ Ἄννα καί ἡ κ. Λαῖν καί ἡ μίς Ἐμμα εἶναι πολὺ κουρασμένοι καί ἄγρυπνοι ἀρκετὰς τῶρα

τὸ πρόσωπό του με τὰ χέρια του, γιὰ νὰ μὴ δῆ τί θὰ γίνονταν. Ἄλλ’ ἔπειτα ἀπὸ δύο ἰρία λεπτὰ ἐπειδὴ δὲν ἄκουγε πλέον τίποτα, ἀπεφάσισε νὰ δῆ τί εἶχε συμβῆ. Καί νὰ τί εἶδε : ὁ πατέρας του καί ἡ μητέρα του κάθονταν στὶς δύο ἄκρες τοῦ τζακιοῦ, πάνω στὰ ζυλίνα σκαμνιά, καθὼς κάθονταν ὅταν ζοῦσαν.

Μιλοῦσανε μεταξύ τους σιγὰ σιγὰ, ὁ γέρος ρωτοῦσε τὴ γρηά του.

— Αἰσθάνεσαι λιγάκι ζέστη;

— Ναι τοῦ ἀποκρίνονταν ἐκείνη, ὁ γυιὸς μας πρόβλεψε καί ἔριξε καί ἄλλα ζῦλα στὴ φωτιὰ πρὶν νὰ κοιμηθῇ.

‘Ο Ἐρβὲ ζῦπνησε τότε τὴν γυναῖκα του.

— Κύτταζε, τῆς εἶπε, ἐκεῖ στὸ τζάκι, αὐτοὺς τοὺς δύο γέρους, δὲν τοὺς ἀναγνωρίζεις;

— Ναι, εἶπε, ἐκεῖ στὸ τζάκι, αὐτοὺς τοὺς δύο γέρους, δὲν τοὺς ἀναγνωρίζεις;

— Ναι, εἶπε, ἐκεῖ στὸ τζάκι, αὐτοὺς τοὺς δύο γέρους, δὲν τοὺς ἀναγνωρίζεις;

— Ναι, εἶπε, ἐκεῖ στὸ τζάκι, αὐτοὺς τοὺς δύο γέρους, δὲν τοὺς ἀναγνωρίζεις;

— Ναι, εἶπε, ἐκεῖ στὸ τζάκι, αὐτοὺς τοὺς δύο γέρους, δὲν τοὺς ἀναγνωρίζεις;

— Ναι, εἶπε, ἐκεῖ στὸ τζάκι, αὐτοὺς τοὺς δύο γέρους, δὲν τοὺς ἀναγνωρίζεις;

— Ναι, εἶπε, ἐκεῖ στὸ τζάκι, αὐτοὺς τοὺς δύο γέρους, δὲν τοὺς ἀναγνωρίζεις;

— Ναι, εἶπε, ἐκεῖ στὸ τζάκι, αὐτοὺς τοὺς δύο γέρους, δὲν τοὺς ἀναγνωρίζεις;

— Ναι, εἶπε, ἐκεῖ στὸ τζάκι, αὐτοὺς τοὺς δύο γέρους, δὲν τοὺς ἀναγνωρίζεις;

— Ναι, εἶπε, ἐκεῖ στὸ τζάκι, αὐτοὺς τοὺς δύο γέρους, δὲν τοὺς ἀναγνωρίζεις;

— Ναι, εἶπε, ἐκεῖ στὸ τζάκι, αὐτοὺς τοὺς δύο γέρους, δὲν τοὺς ἀναγνωρίζεις;

— Ναι, εἶπε, ἐκεῖ στὸ τζάκι, αὐτοὺς τοὺς δύο γέρους, δὲν τοὺς ἀναγνωρίζεις;

— Ναι, εἶπε, ἐκεῖ στὸ τζάκι, αὐτοὺς τοὺς δύο γέρους, δὲν τοὺς ἀναγνωρίζεις;

— Ναι, εἶπε, ἐκεῖ στὸ τζάκι, αὐτοὺς τοὺς δύο γέρους, δὲν τοὺς ἀναγνωρίζεις;

— Ναι, εἶπε, ἐκεῖ στὸ τζάκι, αὐτοὺς τοὺς δύο γέρους, δὲν τοὺς ἀναγνωρίζεις;

— Ναι, εἶπε, ἐκεῖ στὸ τζάκι, αὐτοὺς τοὺς δύο γέρους, δὲν τοὺς ἀναγνωρίζεις;

— Ναι, εἶπε, ἐκεῖ στὸ τζάκι, αὐτοὺς τοὺς δύο γέρους, δὲν τοὺς ἀναγνωρίζεις;

— Ναι, εἶπε, ἐκεῖ στὸ τζάκι, αὐτοὺς τοὺς δύο γέρους, δὲν τοὺς ἀναγνωρίζεις;

νύκτας. Ἀπόψε θὰ πρέπη νὰ ἀγρυπνήσετε εἰς τὰς θέσεις των...

Αἱ δύο μικρὰ ἐκοκίνισαν ἀπὸ εὐχαρίστησιν, ἀλλὰ καὶ συγχρόνως ἔστρεψαν ἀνήσυχον ἐρωτηματικὰ βλέμματτα εἰς τὴν μητέρα των. Ἄλλ' ἢ καὶ Δέλδου, ἡ τόσον συνήθως αὐστηρά, δὲν ἠννόει ποτὲ καὶ κατ' οὐδέναν τρόπον νὰ δυσαρεστήσῃ τὸν κ. Δούκλ.

Ὅλες μας, εἶπε, θὰ ἀγρυπνήσωμεν πολὺ εὐχαρίστως. Καὶ τώρα μάλιστα ἀμέσως, ἐὰν εἶναι ἀνάγκη νὰ κάμωμεν τίποτε ;...

Ἐλάτε, πρέπει ὅμως νὰ ἀλλάξετε ἐνδύματα, εἶπεν ὁ κ. Δούκλ καὶ νὰ δανεισθῆτε ποδιὰς ἀπὸ τὰς νοσοκόμους.

Καὶ ἐξῆλθεν ἀκολουθούμενος ἀπὸ τὴν κ. Δέλδου καὶ τὰς θυγατέρας της.

— Δὲν ἤμπορῶ νὰ κινηθῶ, εἶμαι ἀφανισμένη, εἶπεν ἡ Ἐμμα. Ἐγὼ καὶ ἐγὼ ἀνάγκη ἀπὸ λουτρό· καὶ ἐρρίφθη μὲλλον ἢ ἐκάθισεν εἰς ἓνα καναπέ.

Ἡ κοκκίνα Κατίγκω ἐδοκίμασε νὰ σημάνῃ τὸν κώδωνα, διὰ νὰ διατάξῃ νὰ ἐτοιμάσουν τὸ λουτρόν, ἀλλ' ἡ Ἐμμα τὴν ἠμπόδισε. Τί κάνεις ; εἶπεν. Ὅλη ἡ ὑπηρεσία εἶναι τώρα ἀπασχολημένη μὲ τοὺς πληγωμένους καὶ θέλεις νὰ φροντίζου δι' ἐμέ, ποῦ εἶμαι κκλά ;

Ἡ κοκκίνα Κατίγκω ἐκάθισεν εἰς τὴν θέσιν της :

— Τέλος πάντων θὰ εἰπῆς ναὶ ἢ ὄχι τί ἔγεινεν ὁ Νίκος καὶ γιατί δὲν ἦλθε μαζί σου ; Μήπως ἀντάμωσε τὴν μητέρα του ;

Ἡ Ἐμμα ἐκύτταξε πρὸς τὴν θύραν καὶ μὲ φωνὴν χαμηλὴν ἀπήντησε : Καλλίτερα νὰ μὴν ἀναφέρῃς τὸ ὄνομά του ἐμπρὸς τοὺς ἄλλους, γιατί χωρὶς νὰ ξέρω κκλά, κκλά, τί συνέβη, μαντεύω ὅτι ὅλοι εἶναι δυσαρεστημένοι μαζί σου. Φοβοῦμαι ποῦ μὲ τὸ νὰ βλέπῃ τοὺς ἄλλους νὰ εἶναι τρομαγμένοι καὶ νὰ φεύγουν ..

— Ἐτρέμαζε καὶ ἔφυγε καὶ αὐτός ; εἶπεν ὁ Δέλδος, ὠχρίων. Ἀδύνατον ! ἀδύνατον ! Ὁ Νίκος, αὐτός ὁ πατριώτης, αὐτὸ τὸ παλληκάρι...

— Μὰ γὰρ νὰ εἶναι παλληκάρι, φοβοῦμαι ὅτι δὲν θὰ ἐπιστρέψῃ πειά, εἶπεν ἡ Ἐμμα σιγὰ, σιγὰ πρὸς τὸν Δέλδον μόνον, χωρὶς νὰ ἀκουσθῆ ἀπὸ τὴν μητέρα της.

— Τί λές ; τί εἶπες ; ἠρώτησεν ὑπερβολικὰ ἀνήσυχος ὁ Δέλδος.

Ἡ κοκκίνα Κατίγκω εἶχεν ἀρχίσει νὰ τρέμῃ ὅλη. Μὰ εἶμεθα λοιπὸν χαμένοι ὅλοι, εἶπε.

Δὲν εἶναι τίποτε, εἶπεν ἡ Ἐμμα. Ἄλλ' οὔτε ὑπάρχει καμμία σοβαρὰ δυσἀρέσκεια. Γιὰ μὴ στιγμὴ μετεδόθη καὶ εἰς αὐτόν, ὡς καὶ εἰς τοσούτους ἄλλους τὸ αἶσθημα τοῦ πανικοῦ. Ὅταν συνῆλθε καὶ ὁ φόβος ἐπέρασε, ἀκριβῶς διὰ νὰ ἀποδείξῃ ὅτι δὲν φοβεῖται, ἔφυγεν εἰς συνάντησιν τοῦ Σμολένσκι, χωρὶς νὰ εἰπῆ εἰς κανένα τίποτα.

ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΚΙΝΗΣΙΣ

Δημοσιογράφος κυρία πρωτότυπος.— Ἡ μίς Bank ἐγεννήθη εἰς τὴν Βιργινίαν, ἀνετράφη εἰς Βοστώνην καὶ ἐξελέξεν ὡς ἐπάγγελμα τὸ δημοσιογραφικόν. Ἄλλ' ἐπειδὴ ἠγάπα τὴν ἀλήθειαν μέχρι φανατισμοῦ, ἀπεφάσισε νὰ δοκιμάσῃ αὐτοπροσώπως ὅτι περιέγραφε διὰ νὰ ἦναι ἐντὸς τῆς ἀληθείας. Πρὶν νὰ γράψῃ περὶ τοῦ ὑπηρετικοῦ ζητήματος ὑπεκρίθη τὴν ὑπηρετίαν καὶ ἔλαβε θέσιν εἰς οἰκογενείας καθὲ τάξεως. Ἡ σειρά τῶν ἄρθρων, τὰ ὑποῖα ἐδημοσίευσεν ἐπὶ τοῦ ζητήματος αὐτοῦ ἐπροξένησαν μεγάλον ὄρυγον.

Ἀλληλοδιαδόχως ἔπειτα, ἔγινεν ἐργάτης, νοσοκόμος, φυλακισμένη, κόρη ἄπορος, ὑπάλληλος καὶ τελευταῖον ἐλθοῦσα εἰς Ἀγγλίαν μὲ τίτλους δουκίσσης, ἀνεμίχθη μὲ τὸν ἀριστοκρατικώτερον κόσμον καὶ περιέγραψε καὶ τὸν βίον τῶν εὐγενῶν. Ἡ μίς Bank ἐκτὸς τοῦ ὅτι ὑπηρετήσῃ τὴν ἀλήθειαν, ὑπηρετήσῃ ἐξόχως καὶ τὰ συμφέροντά της, διότι καθὲ ἄρθρον της τῆς πληρώνεται μὲ ἑκατοντάδας δολλαρίων.

Κόρη διευθύντρια, τῶν μεγάλων ἐργοστασίων Κρούπ.

— Ἡ Κόρη τοῦ Κρούπ ἤτις μετ' ὀλίγον θὰ συμπληρώσῃ τὸ εἰκοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας της ἀναλαμβάνει κατὰ ρητὴν διάταξιν τῆς διαθήκης τοῦ πατρὸς της αὐτοπροσώπως τὴν διεύθυνσιν τῶν φημισμένων ἐργοστασίων πυροβόλων Κρούπ. Καθὼς ὁ πατήρ της ἔλεγε, κανεὶς ἐκ τῶν ἀνδρῶν τῆς οἰκογενείας του δὲν θὰ δυνήθῃ νὰ τὸν ἀντικαταστήσῃ εἰς τὴν διεύθυνσιν τῆς κολοσσαίας αὐτῆς ἐργασίας του, ὅσον ἡ κόρη του.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Κον. Δ. Α. Πύργον. Ἐπιστολή σας μετὰ συνδρομῆς ἀδελφῆς σας ἐλήφθη θερμῶς εὐχαριστίας. Καν Δ. Ρ. Ἀγοστόλιον. Εἶμαι εὐτυχῆς διότι ἀναπεκρίθη εἰς ἐπιθυμίαν σας. Εὐχαριστίας θερμῶς. Συνδρομὴ ἐλήφθη. Ἐὰν ὑπάρχῃ πληρὴς τὸ ζητούμενον, θα σὰς ἀποσταλῇ. Καν Ζ. Ζ. Ληξούριον. Καλὴ ἐπιστολή σας ἐλήφθη. Σώματα Χειραφετημένης καὶ Μαγίσσης στέλλονται εἰς 2 δέματα εἰς διεύθυνσιν σας. Θεομὴν εὐγνωμοσύνην δι' εὐγενῆ φροντίδα. Γράφω. Καν Α. Σπ. Κάιρον. Ἐγέλασα καὶ ἐγὼ ἄρκετα διὰ τὸ ἄρκετα κωμικὸν λάθος, διὰ τὸ ὅποιον ὅμως δὲν εὐθύνομαι. Εὐχαριστῶ ἐν τούτοις διὰ προθυμίαν εὐγενῆ. Καν Π. Δ. Brunswick. Συνδρομὴ σας ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν. Ἀποδείξεις ἐντὸς τοῦ φύλλου σας. Καν Ε. Α. Ναύπακτον. Μάγισσα ἀποστέλλεται. Εὐχαριστῶ θερμῶς διὰ παρεχομένης πληροφορίας. Καν Εἰ. Ι. Ρ. Μεσολόγγιον. Συνδρομαί σας διὰ τὸ 1902 καὶ 1903 ἐλήφθησαν. Ἀποδείξεις ἀποστέλλεται. Εὐχαριστίας. Καν Εἰ. Ο. Σ. Μινετ-ελ-Γκάμ. Ἀποστέilate κατ' εὐθείαν εἰς τὴν διεύθυνσίν μου, διὰ ταχυδρ. ἐπιταγῆς. Εὐχαριστίας διὰ προθυμίαν. Δα Εὐ. Μπ. Λευκάδα. Δὲν ἔλαβὰ ποτε χειρόγραφα σας. Φύλλον ἀποστέλλεται τακτικῶς ἀπὸ 1ης Ἰανουαρ. Δα Θ. Υ. Στενήμαχον. Εὐχαριστίας. Φύλλον ἀποστέλλεται σακτικῶς ἀπὸ 1ης τρ. Δα Εὐ. Φ. Χίον. Ἐλάβετε σὺμ. Χειραφετημένης παρὰ τοῦ αὐτοῦ προξενείου ὡς καὶ σχετ. ἐπιστολήν μου ;

ΣΥΝΤΑΓΗ

Λάχανο παραγεμιστό. Ἄν ἔχετε ὑπόλοιπον ψητοῦ τὸ κόπτετε εἰς κημὰ, ἀνοίγετε καὶ τρίβετε ἓνα λουκάνικο, ὀλίγο σκοτάκι ἀρνιοῦ, κόπτετε εἰς κημὰ ὀλίγο χοιρομέρι καὶ ὀλίγο λαρδί. Ὅλα αὐτὰ τὰ βράζετε μὲ 1 κρομμυδάκι ψιλοκομμένο, μὲ ὀλίγο ρύζι, μαϊντανό, κουκουναίρι, πορτοκαλόφυλλον, ἀλατοπίπεσο, βούτυρο καὶ 1 ποτηράκι ἄσπρο κρασί. Πέρνετε 1 στρογγυλὸ λάχανο, τὸ καθαρίζετε καὶ τὸ βράζετε πέντε λεπτὰ εἰς νερὸ μὲ ἅλατι. Ὅταν τὸ κατεβάσετε τὸ βουτᾶτε εἰς κρύον νερὸ, τὸ ἀνοίγετε μὲ προσοχὴν ἀπὸ τὰ μεσαῖα φύλλα καὶ τὸ παραγεμίζετε. Πλησιάζετε πάλιν τὰ φύλλα τὸ στρογγυλεύετε, τὸ δένετε μὲ σπάγγο, καὶ τὸ βάνετε νὰ βράσῃ μὲ 1)2 ποτηρί ζουμί, μισὸ ποτηρί ἄσπρο κρασί, ὀλίγο λαρδί, ντομάτα καὶ βούτυρο. Ὅταν εἶναι ἐτοιμὸ ξεπαχιάζετε τὴν σάλτσα, κτυπᾶτε 3—4 αὐγά, τὰ δένετε μὲ τὴν σάλτσα καὶ μὲ λεμόνι, σερβίρετε τὸ λάχανό σας καὶ τὸ σκεπάζετε μὲ τὴν πηχτὴν σάλτσα σας. Γύρω εἰς τὴν πιπέλα σας, στρώνετε ξηροτηγανισμένον μαϊντανὸ ἄκοπο, ἢ ψωμιά φέτες ὁμοίωσχημες τηγανιτές.

ΠΡΟΣ ΑΓΟΡΑΝ ΤΗΣ ΡΑΠΤΟΜΗΧΑΝΗΣ ΤΗΣ ΠΤΩΣΗΣ ΟΡΦΑΝΗΣ ΚΟΡΗΣ

Ἡ κ. Ἐλένη Πάλλη δραχ. 7

Ἡ κ. Μαρὶν Ἀναίρουση » 1

Ἡ κ. Κ. Παρρέν » 15